

HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ AN TOÀN BỨC XẠ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH QUẢNG BÌNH

NGUYỄN HỮU ĐÔNG

Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Quảng Bình

Những năm qua, cùng với sự phát triển vượt bậc của các ngành khoa học và công nghệ (KH&CN), việc sử dụng các thiết bị bức xạ ngày càng tăng và được ứng dụng rộng rãi trong các lĩnh vực của đời sống xã hội, nhất là trong lĩnh vực năng lượng, công nghiệp, chẩn đoán và điều trị bệnh với hiệu quả mang lại rất lớn. Do vậy, công tác quản lý nhà nước về an toàn bức xạ trên địa bàn tỉnh Quảng Bình cũng được chú trọng thực hiện nhằm góp phần bảo vệ sức khỏe con người và môi trường sống.

Thực hiện chức năng quản lý nhà nước về an toàn bức xạ trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, thời gian qua, Sở KH&CN đã tăng cường công tác tuyên truyền, hướng dẫn, tổ chức đăng ký, thẩm định hồ sơ cấp giấy phép hoạt động của các cơ sở bức xạ, đồng thời tổ chức thanh, kiểm tra định kỳ các cơ sở có sử dụng thiết bị bức xạ về các điều kiện đảm bảo an toàn đối với các thiết bị bức xạ nhằm phát hiện, ngăn chặn kịp thời các hành vi vi phạm, bảo đảm an toàn trong khám và chữa bệnh, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước của ngành KH&CN.

Để không ngừng nâng cao chất lượng khám và chữa bệnh, các cơ sở y tế đã đầu tư trang cấp các thiết bị X-quang y tế hiện đại, chú trọng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ y, bác sĩ để đáp ứng nhu cầu ngày càng cao trong việc khám chữa bệnh. Cùng với đó, các cơ sở y tế cũng rất quan tâm đến việc chấp hành quy định của pháp luật về vấn đề an toàn bức xạ. Hầu hết, các cơ sở y tế trên địa bàn Quảng Bình đều được phổ biến,

hướng dẫn và thực hiện các quy định về chỉ dẫn an toàn, cảnh báo bức xạ, nội quy ATBX, nhật ký theo dõi, quy trình vận hành thiết bị. Định kỳ hàng năm có báo cáo gửi cơ quan quản lý về tình hình an toàn bức xạ tại các cơ sở và thực hiện việc kiểm định các thiết bị X-quang theo quy định tại Thông tư liên tịch số 13 giữa Bộ KH&CN và Bộ Y tế.

Trên địa bàn tỉnh Quảng Bình hiện có 38 cơ sở sử dụng thiết bị bức xạ sử dụng trong y tế; 63 thiết bị bức xạ sử dụng trong y tế đang hoạt động. Với chức năng là cơ quan quản lý nhà nước về KH&CN, Sở KH&CN đặc biệt quan tâm đến công tác thanh tra, kiểm tra và kiểm soát bức xạ tại các cơ sở sử dụng thiết bị nhằm kịp thời chỉ đạo, xử lý những nguy cơ mất an toàn. Hầu hết các cơ sở đã thực hiện đầy đủ việc cấp phép sử dụng thiết bị và được cấp giấy phép tiên hành công việc bức xạ trong thời hạn có hiệu lực, phòng X-quang được thiết kế đảm bảo theo tiêu chuẩn quy định. Trong quá trình hoạt động đã tiến hành các biện pháp đảm bảo an toàn bức xạ khi khám và chữa bệnh. Các cơ sở sử dụng thiết bị X-quang chẩn đoán bệnh trong y tế đều có cán bộ phụ trách ATBX và có từ 1 đến 2 kỹ thuật viên điều khiển máy X-quang. Cán bộ phụ trách an toàn và kỹ thuật viên đều có bằng cấp đào tạo về X-quang chẩn đoán, đào tạo về an toàn bức xạ hạt nhân.

Tuy nhiên, vẫn còn xảy ra tình trạng một số cơ sở vi phạm các quy định như: Giấy phép hết hạn, không kiểm định thiết bị định kỳ, không xin cấp phép sử dụng khi thay mới thiết bị, việc theo dõi liều xạ cho nhân viên trực tiếp làm công tác bức xạ theo đúng quy định, hồ sơ về

công tác ATBX chưa được lưu giữ đầy đủ. Đoàn thanh tra đã yêu cầu các cơ sở thực hiện ngay các biện pháp khắc phục nhằm thực hiện theo đúng quy định của pháp luật đối với việc sử dụng thiết bị bức xạ tia X-quang.

Tỉnh Quảng Bình thực hiện quản lý 02 cơ sở sử dụng nguồn phóng xạ gồm: Công ty Cổ phần Xi măng Sông Gianh và Công ty Cổ phần Bia Hà Nội - Quảng Bình; 01 cơ sở lưu giữ nguồn phóng xạ đã qua sử dụng; 06 cơ sở sử dụng thiết bị bức xạ trong công nghiệp và lĩnh vực kinh tế - kỹ thuật. Nhằm đảm bảo ATBX và an ninh nguồn phóng xạ, Sở KH&CN đã tăng cường công tác quản lý ATBX thông qua các hoạt động cụ thể, thiết thực như: Cập nhật thông tin về cơ sở bức xạ và nguồn phóng xạ, thống kê đầy đủ, chi tiết, rõ ràng. Đồng thời, phổ biến văn bản quy phạm pháp luật, cập nhật kiến thức về ATBX cho các cán bộ, nhân viên của cơ sở bức xạ thường xuyên; kiểm tra sau cấp phép được tổ chức định kỳ hàng năm nhằm xem xét sự tuân thủ, chấp hành pháp luật của đơn vị quản lý, sử dụng; phê duyệt kế hoạch ứng phó sự cố bức xạ tại các đơn vị. Song song với việc thực hiện các nhiệm vụ quản lý ATBX, an ninh nguồn phóng xạ, hoạt động tuyên truyền luôn được Sở KH&CN đặc biệt quan tâm. Hàng năm, Sở KH&CN phối hợp với các cơ quan báo chí tuyên truyền sâu, rộng về công tác bảo đảm an toàn bức xạ và an ninh nguồn phóng xạ tới nhân dân trong tỉnh và các cơ sở tiến hành công việc bức xạ trên địa bàn tỉnh.

Hàng năm, Sở KH&CN đều tiến hành thẩm định điều kiện đảm bảo ATBX và cấp mới/gia hạn giấy phép hoạt động cho thiết bị X-quang tại các cơ sở y tế; tổ chức các lớp tập huấn, trang bị kiến thức, kỹ năng cho nhân viên bức xạ, hướng dẫn cho học viên bảo đảm ATBX trong X-quang chẩn đoán y tế; hệ thống

Đo suất liều bức xạ tại các phòng khám chữa bệnh trên địa bàn tỉnh Quảng Bình

Ảnh: baoquangbinh.vn

các quy định pháp luật về ATBX; kiểm soát chiếu xạ nghề nghiệp, chiếu xạ y tế... Việc tổ chức các lớp đào tạo về ATBX đã giúp các cơ sở thực hiện đúng theo quy định của nhà nước, đồng thời trang bị cho các học viên kiến thức về bức xạ, qua đó nâng cao hiệu lực công tác quản lý nhà nước về ATBX và nguồn phóng xạ trên địa bàn tỉnh.

Có thể nói, công tác quản lý ATBX ở tỉnh Quảng Bình những năm qua đã đạt được các kết quả đáng khích lệ, mang lại hiệu quả thiết thực, góp phần nâng cao nhận thức của doanh nghiệp và người dân về ATBX, phòng chống những ảnh hưởng tiêu cực của hoạt động bức xạ đến sản xuất và đời sống. Việc sử dụng bức xạ và hạt nhân cũng tiềm ẩn những hiểm họa khôn lường đối với môi trường và sức khỏe của con người nếu không được quản lý chặt chẽ. Thời gian tới, Sở KH&CN tiếp tục phối hợp với các ngành chức năng của tỉnh nhằm tăng cường công tác thanh kiểm tra về ATBX để đảm bảo an toàn cho người vận hành, sử dụng các thiết bị có nguồn phóng xạ trên địa bàn ■